

Yttrande över remissen av Naturvårdsverkets skrivelser: *Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall*

Återvinningsindustrierna är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 36 miljarder kronor och drygt 10 000 anställda i anläggningar över hela landet. Våra medlemmar står för återvinning av både kommunalt och icke-kommunalt avfall.

Sammanfattning

Återvinningsindustrierna välkomnar att Naturvårdsverkets arbetar med att stärka spårbarheten för farligt avfall och för långlivade organiska föroreningar i avfall (POPs-ämnen). Vi delar bedömningen att god spårbarhet är en viktig förutsättning för att säkerställa att avfall hanteras korrekt och att oseriösa aktörer kan upptäckas. Samtidigt anser vi att den centrala utmaningen inte är avsaknad av ytterligare regelkrav, utan den omfattande bristen på efterlevnad av gällande regelverk.

Naturvårdsverket uppskattar att omkring 1,3 miljoner verksamheter hanterar farligt avfall i Sverige. Trots detta är det endast en mycket begränsad andel som rapporterar till avfallsregistret. För att komma till bukt med de problemen anser Återvinningsindustrierna att det behövs riktade insatser för att rapporteringsskyldiga aktörer ska ansluta sig till spårbarhetssystemet för farligt avfall. Det skulle ge större effekt jämfört med införandet av nya och mer detaljerade rapporteringskrav för de verksamheter som redan följer lagstiftningen.

Tillsynen behöver också stärkas både resursmässigt och organisatoriskt. Tillsynsmyndigheterna behöver ges bättre förutsättningar att bedriva ett aktivt, riskbaserat och uppsökande arbete. Vi ser också behov av ökad samverkan mellan berörda myndigheter samt förbättrade möjligheter till kompetensutveckling och utbildning. En centraliserad tillsynsorganisation bör införas för att uppnå en mer likvärdig och effektiv tillsyn över hela landet.

När det gäller de föreslagna förändringarna av reglerna för anteckning och rapportering av farligt avfall är Återvinningsindustrierna i huvudsak positiva till flera av de förenklingar som presenteras. Förslagen om ett minskat antal anteckningstyper, tydligare struktur i rapporteringen och vissa administrativa lättnader bedöms kunna bidra till ett mer ändamålsenligt system.

Samtidigt anser vi att den föreslagna tidsfristen för rapportering för både farligt avfall och för POPs-ämnen fortfarande är alltför kort. För återvinningsbranschen krävs provtagning och analyser innan korrekt hantering kan utföras och därefter kan korrekt information rapporteras. Särskilda analyser av det kemiska innehållet i avfallet görs via laboratorier, vilket ofta är utländska laboratorier, och svarstiden är normalt sett ca 14–21 arbetsdagar. För att säkerställa hög datakvalitet och minska risken för felrapportering bör tidsfristen för rapportering därför förlängas till 30 dagar. Ett sådant förfarande skulle skapa bättre förutsättningar för korrekta uppgifter utan att spårbarheten försämras.

Vi är också relativt positivt på ambitionen att förbättra spårbarheten genom införandet av identifikationsnummer för transporter av farligt avfall. Om förslaget innehåller möjligheten att kunna justera informationen i efterhand så kan det bli lättare för tillsynsmyndigheter att hitta diskrepanser i rapporteringen. Samtidigt ser vi svårigheter med den praktiska genomförbarheten av det elektroniskt läsbara systemet för identifikationsnumret. Vi vill även framhålla att åtgärden om identifikationsnummer främst påverkar de aktörer som redan följer regelverket. De största bristerna finns hos de verksamheter som inte rapporterar alls, varför tillsynsinsatser även fortsättningsvis bör vara den främsta prioriteringen.

När det gäller förslagen om utökad spårbarhet för avfall som innehåller POPs-ämnen är Återvinningsindustrierna kritiska och avstyrker Naturvårdsverkets förslag. Vi bedömer att de föreslagna kraven innebär en överimplementering av gällande lagstiftning och riskerar att skapa betydande administrativa kostnader utan motsvarande miljönytta. Innan ytterligare krav införs bör fokus läggas på att säkerställa efterlevnad av befintliga regler genom utökad fokus på, och resurser för, tillsynsåtgärder.

Sammanfattningsvis anser Återvinningsindustrierna att förbättrad regelefterlevnad, stärkt tillsyn och väl avvägda administrativa förenklingar är de mest effektiva åtgärderna för att öka spårbarheten, motverka avfallsbrottslighet och skapa ett mer ändamålsenligt system för hantering av farligt avfall.

Generella synpunkter

Precis som Naturvårdsverket beskriver i framställan så är den stora utmaningen med spårbarheten för farligt avfall i Sverige idag att det är alltför få verksamhetsutövare som har anslutit sig till systemet. Myndighetens uppskattning är att det finns ca 1,3 miljoner verksamheter som på något sätt hanterar farligt avfall i Sverige och därför bör finnas registrerade i avfallsregistret. Trots detta så är det enbart 62 000 verksamheter som har rapporterat till avfallsregistret sedan år 2020.

Återvinningsindustriernas medlemmar är seriösa företag som vill verka på en fungerande och transparent marknad där oseriösa och illegala aktörer inte främjas. Våra medlemmar är miljöcertifierade och rapporterar till avfallsregistret. Knäckfrågan i detta handlar därför om att hitta de 1,24 miljoner oseriösa aktörer som inte följer reglerna, så att vi kan förhindra avfallsbrottslighet och samtidigt förbättra rapporteringen och statistiken kring hanteringen av farligt avfall. Det är först när vi säkerställt att alla aktörer som hanterar farligt avfall i Sverige finns med i avfallsregistret som vi kan öka spårbarheten, och inte genom att införa ytterligare regelverk som inte efterföljs. Vi anser att ökad tillsyn är den viktigaste åtgärden. Tillsyn måste ges högre prioritet och utökade resurser i Sverige, bland både Naturvårdsverket och landets tillsynsmyndigheter.

Tillsynsåtgärder bör prioriteras

I miljöstraffrättsutredningen (KN2025/01042) konstaterades det att miljöbrott är ett s.k. spaningsbrott, alltså där myndigheter aktivt behöver leta efter förekomsten av brott, snarare än att göra s.k. skrivbordstillsyn. För att komma till bukt med miljöbrottslighet, och framförallt gällande den bristande regelefterlevnaden kopplat till denna remiss, behövs därmed riktad och uppsökande tillsyn mot aktörer som inte är registrerade och rapporterar till avfallsregistret, mot de aktörer där det finns misstankar om otillåten avfallshantering, och mot de aktörer där det finns ett särskilt uppsåt om otillåten avfallshantering. T.ex. behöver tillsynsmyndigheter vara uppmärksamma vid plötslig prisdumpning på marknaden, eller när aktörer längs värdekedjan reagerar på felaktigheter hos en verksamhetsutövare. Det bör finnas krav om att praktisk tillsyn ska utövas åtminstone vartannat år för varje tillsynsobjekt. Om detta inte kan säkerställas bland landets tillsynsmyndigheter bör krav om tillsättandet av fler tillsynshandläggare kunna åläggas tillsynsmyndigheten. Tillsynen bör även riktas bredare än i dag, mot hela kedjan av aktörer, från avfallslämnare, till transportörer och avfallsmottagare. Det kan finnas oseriösa aktörer i varje led, och att koncentrera åtgärderna till ett av leden kommer inte att lösa problemen i sin helhet.

Miljöstraffrättsutredningen konstaterade dessutom att kommuner kan ha svåra förutsättningar, i form av bristande resurser och kompetens, för att kunna hantera komplicerade rättsliga avvägningar i tillsynsärenden. Utredarna betonade att kommuners förutsättningar att bedriva tillsyn varierar beroende på enskilda förutsättningar i kommunen, som t.ex. invånarantal m.m. Det beskrivs t.ex. att det kan finnas fall där kommunala miljöinspektörer har god kännedom om aktörer med behov av tillsyn, men att de på grund av resursbrist, och/eller att de inte har ändamålsenlig kompetens, inte har möjlighet att utföra sådan tillsyn.

Även i slutredovisningen av regeringsuppdraget om att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet (KN2026/00788) belyser man liknande situationer och konstaterar att det finns stora utmaningar i att bedriva kommunernas tillsyn verkningsfullt, rättssäkert och likvärdigt. Det beskrivs t.ex. att det förekommer brister i kommunernas behovsutredningar och tillsynsplaner samt bristande rutiner gällande risken för jäv, avsaknad av tidsredovisning samt svårigheten att rekrytera och behålla personal. Slutredovisningen pekar även på att det enbart i 57 av 290 kommuner genomfördes en uppföljning av tillsynen under 2025, och att en uppföljning endast har gjorts i drygt 70 procent av Sveriges kommuner under de senaste fyra åren.

Återvinningsindustriernas bedömning är att det behövs en centraliserad tillsyn som kan samla och samordna miljöinspektörer med specialiserad sakkunskap inom avfall på länsstyrelsenivå. Det kan leda till att miljöinspektörer kan bygga specialiserad kompetens istället för att varje handläggare ska utföra tillsyn över alla tillsynsobjekt och besitta all kompetens om olika regelverk. En sådan organisation kan dessutom öka samverkan mellan tillsynshandläggare inom och mellan regioner, vilket i sin tur leder till utökat kompetensutbyte och samordning mellan mer och mindre erfarna inspektörer. Vi bedömer att en centraliserad tillsyn kraftigt kan stärka handläggares möjligheter och trygghet i beslutsfattandet samt leda till att tillsynsbedömningar kan göras mer enhetligt i hela landet, vilket i sin tur kan minska möjligheten för oseriösa aktörer att begå miljöbrott.

Utöver ovan förslag så behöver tillsynshandläggare ges utökad kompetens genom fler möjligheter till utbildning för att hitta brottsliga aktiviteter. Det måste bli mer attraktivt att utbilda sig och stanna kvar i yrket som miljöinspektör, eftersom nya lagkrav kräver en ökad marknadskontroll samtidigt som behovet av tillsyn kommer att växa. Med andra ord behöver rollen som miljöinspektör bli mer attraktiv.

Vi anser att det behövs bättre samordning, högre löner och fler möjligheter till specialistutbildningar för tillsynshandläggare inom specifika områden (som t.ex. kemikalier, avfall, och avfallsbrottslighet). En centralisering av tillsynsansvaret från kommuner till länsstyrelser kan bidra till detta, men om en sådan inte genomförs behöver dessa delar ändå utvecklas. Det behöver också utredas om det är möjligt att införa snabbspår inom utbildningar, eller för personer som är verksamma inom industrin och som vill utbilda sig till miljöinspektörer.

Detaljerade synpunkter

Tidsfrist för rapportering av spårbarhet för farligt avfall till avfallsregistret

Naturvårdsverket föreslår att uppgifterna i transportanteckningen ska lämnas till avfallsregistret inom fem arbetsdagar från det datum då transporten påbörjas, vilket är en förlängning från dagens system med två arbetsdagar. Motiveringen anses vara att det bedöms som tillräckligt med tid och att det är förenligt med övriga förslag om att lämna mottagaranteckning och att inhämta identifikationsnummer.

Återvinningsindustrierna har tidigare föreslagit att tidsfristen för rapportering av en avfallstransport till avfallsregistret ska kunna göras inom 30 dagar. Att tidsfristen nu utökas något är ett välkommet steg, men vi anser fortfarande att det inte är tillräckligt. Vi uppmanar därför regeringen att förlänga tiden för anteckning och inrapportering till avfallsregistret gällande spårbarhet för farligt avfall till 30 dagar.

När en anläggning tar emot avfall så behöver de i många fall göra en provtagning för att avgöra om avfallet är förorenat eller inte. Särskilda analyser av det kemiska innehållet i avfallet görs via laboratorier, vilket ofta är utländska laboratorier, och som därför tar tid. Svarstiden för provtagning tar normalt sett ca 14–21 arbetsdagar, och utöver det behövs tid för att ta själva analysprovet samt att därefter besluta om hur avfallet ska tas omhand på bästa sätt. Våra medlemmar upplever dessutom att det ofta uppstår förseningar för analysvaren. Om alla avfallsaktörer ska börja utföra denna typ av utökade analyser så blir det rimligen även en ökad belastning på laboratorierna i både Sverige och EU, vilket kan orsaka ytterligare förseningar.

Om tidsfristen enbart är 5 dagar så innebär det att avfallsbehandlaren vid rapporteringstillfället inte innehar rätt uppgifter. Om klassificeringar och analyser inte stämmer överens med mottaget material så innebär det ett omfattande arbete att göra dessa ändringar, vilket innebär tidskrävande och onödigt administration både för myndigheter och verksamhetsutövare i både egna system och i avfallsregistret. Vi ser att många av de problem som har uppstått i rapporteringen av spårbarhet för farligt avfall kan lösas genom att tiden för anteckning och inrapportering förlängs.

Förenkling av antalet anteckningstyper

Återvinningsindustrierna är positiva till förslaget om att förenkla antalet anteckningstyper, så att det nu blir färre anteckningstyper. När administrationen för rapportering minskar så ökar även incitamenten för att registrera sig.

Tidigare har definitionerna kring insamlare och behandlare även ansetts otydliga, och det är nu positivt att dessa otydliga definitioner tas bort och ersätts med bl.a. transportanteckning och mottagaranteckning.

Gemensamt ansvar för att ta fram en transportanteckning

Återvinningsindustrierna är positiva till förslaget som innebär att kravet på ett transportdokument tas bort. Vi håller dock med Naturvårdsverket om att det finns fortsatta risker med otydlighet gällande vems skyldighet det är att skicka en kopia av transportanteckningen inkl. identifikationsnummer till mottagaren.

I många fall kan detta avtalas mellan avfallsproducent och transportör vid beställning av transporten gällande vem som ska skriva transportanteckningen och vem som ska rapportera till avfallsregistret. Bland mindre aktörer som utför transporter så ser vi dock en risk för att detta inte kommer att utföras korrekt och att otydligheten därför skapar en onödig administrativ börda.

Ombudsförfarande

Naturvårdsverket hävdar att aktörer som hanterar farligt avfall ofta feltolkar förhållandet mellan ombud och rapporteringsskyldig verksamhet. Det är dock enligt vår mening missvisande att beskriva branschens synsätt som en feltolkning av regelverket. Vi anser att den centrala frågan istället handlar om ifall rapportering till avfallsregistret rättsligt kan likställas med ett förvaltningsärende, där ett ombud företräder en part inför en myndighet. Eftersom rapporteringen utgör ett uppgiftslämnande och inte leder till något beslut från myndigheten saknas det enligt vår uppfattning stöd för att kunna tillämpa samma krav på fullmakter och ombud som gäller vid myndighetsutövning.

Identifikationsnummer

Naturvårdsverket föreslår att införa ett identifikationsnummer för varje avfallstransport, vilket ska kunna koppla samman avfallslämnare, transportör och mottagare. Vi anser att syftet om att öka spårbarheten genom förslaget är positivt, men ställer oss frågande till hur det ska fungera i praktiken samt ifall det faktiskt leder till ökad spårbarhet.

Elektroniskt läsbart system

Återvinningsindustrierna är kritiska till den praktiska genomförbarheten för förslaget om att transportören, eller lämnaren, ska överlämna identifikationsnumret via ett elektronisk läsbart system.

För att genomföra detta så skulle det kräva att hela återvinningsbranschen använder samma elektroniska format, och vi anser inte att det är genomförbart i praktiken. Vi undrar t.ex. hur det elektroniska systemet med QR-koder ska införas, och vem/vilka aktörer som i så fall ska bekosta den IT-lösningen som hela branschen ska använda? Om det inte skapas ett gemensamt elektroniskt system så kommer det innebära att transportören/lämnaren överlämnar identifikationsnumret i olika format beroende på aktör, vilket innebär ett väldigt tungt administrativt arbete att hantera manuellt.

Behov av ytterligare åtgärder samt flexibilitet i systemet

I förslaget som Naturvårdsverket lägger fram så skriver de t.ex. att det kan underlätta för riktad tillsyn och förbättrad statistik när det upptäcks i avfallsregistret att ett identifikationsnummer saknas. Återvinningsindustrierna anser dock att en stor del av spårbarhetsproblemet inte tas itu

med genom denna åtgärd. De 62 000 aktörer som faktiskt registrerar sig i avfallsregistret är de aktörer som vill göra rätt för sig. En ökad administration för dessa aktörer är inte lösningen för ökad spårbarhet. De 1,24 miljoner antal aktörer som hanterar farligt avfall i Sverige men som aldrig har lämnat en rapport i avfallsregistret är istället de aktörer som tillsynen och registrerings/rapporteringskrav bör riktas mot. Dessa aktörer kan anses vara oseriösa/Illegala aktörer som inte har för avsikt att göra rätt för sig och/eller som saknar kunskap om vilka lagar och regler som gäller i Sverige.

Vi vill hävda att om ett identifikationsnummer saknas så behöver det i sig inte utgöra en olaglig handling, utan det kan handla om rent administrativa missar utan uppsåt. Ett identifikationsnummer skulle kunna göra det lättare för tillsynsmyndigheter att hitta diskrepanser i rapporteringen. Samtidigt är det inte alltid helt lätt att sätta rätt avfallskoder, vilket gäller särskilt för små företag där det inte finns specifika avfallsexperter bland de anställda. Ett saknat identifikationsnummer bör inte heller förhindra att seriösa avfallsaktörer kan ta emot avfallet, eftersom det i så fall kan leda till att avfallet överlämnas till illegala aktörer istället. Systemet med identifikationsnummer bör därför innehålla möjligheten att kunna justera informationen i efterhand om något har blivit fel eller om det har ändrats längs med värdekedjan, utan att direkt innebära sanktioner. Att däremot inte rapportera till avfallsregistret överhuvudtaget är en olaglig handling som kräver tillsyn och sanktioner.

Sanktionsavgifter

I och med att tidsfristen för rapportering till avfallsregistret fortsatt är för kort så ser Återvinningsindustrierna även stora risker för att återvinnare ges många sanktionsavgifter för sen rapportering. Eftersom Naturvårdsverket har konstaterat att spårbarhetssystemet för farligt avfall har låg regelefterlevnad finns det dessutom en överhängande risk för att oseriösa aktörer avstår från att rapportera till avfallsregistret för att undgå sanktionsavgiften. Även Naturvårdsverket konstaterar detta och skriver att *"Sammantaget kan det bidra till att seriösa aktörer riskerar sanktioner vid oavsiktliga fel medan den som inte rapporterar undviker kostnader. Detta bidrar i förlängningen till snedvriden konkurrens som riskerar att underminera förtroendet för regelverket."*

Ett viktigt steg för att öka incitamenten för aktörer att ansluta sig till avfallsregistret vore därför att införa en längre tidsfrist för rapportering. Som beskrivet i övriga delar i detta remissvar så kan det finnas flera externa orsaker till att rapporteringen blir oavsiktligt försenad. Vi anser inte att systemet är effektivt om det innebär en större risk för sanktionsavgift när aktörer rapporterar för sent jämfört med om de inte rapporterar överhuvudtaget.

Förslag om att införa spårbarhet för POPs-avfall

Naturvårdsverket föreslår att den som har antecknings- och rapporteringsskyldighet för avfall som innehåller långlivade organiska föreningar (POPs-ämnen) ska specificera vilket eller vilka POPs-ämnen som förekommer i avfallet, och att detta ska gälla för både farligt och icke-farligt avfall. Återvinningsindustrierna har förståelse för syftet bakom förslaget, då det handlar om att kunna identifiera och få bort POPs-ämnen från både material och avfall. I grunden handlar det om att skydda människors hälsa och miljön, vilket vi står bakom. Trots det avstyrker vi Naturvårdsverkets förslag om utökad spårbarhet för POPs-avfall.

Överimplementering och behov av tillsyn som främsta åtgärd

Återvinningsbranschen omfattas redan idag av särskilda krav vid hantering av farligt avfall som innehåller POPs-ämnen, vilket innebär att återvinningsaktörer provtar och analyserar samt destruerar POPs-avfall. I varken Avfallsdirektivet eller POPs-förordningen finns det särskilda krav på att införa ett elektroniskt system för icke-farligt avfall, och heller inte gällande att specificera vilka POPs-ämnen som avfallet består av. Lagstiftningen anger istället att det ska finnas en spårbarhet för avfall som innehåller POPs-ämnen över koncentrationsgränserna, oavsett om det är farligt eller icke-farligt avfall. Det finns även en möjlighet för EU:s medlemsstater att utöka systemet till andra avfall än farligt avfall "när det är lämpligt", enligt skäl 58 till Avfallsdirektivets ändringsdirektiv 2018. Vi ställer oss dock frågande till behovet av att införa ytterligare administrativt belastande regler när det nuvarande regelverket inte efterlevs och när det är otydligt vad den utökade statistiken mer konkret ska användas till.

Om syftet är att en större andel av POPs-avfall ska samlas in och behandlas på ett sätt som är förenligt med gällande POPs-förordningen så måste det vägas in att det finns stora brister i efterlevnad av gällande regelverk i dagsläget. Naturvårdsverket skriver själva att det idag saknas effektiva verktyg för att identifiera, följa upp och utföra tillsyn för hanteringen av dessa avfallsflöden. Vi föreslår därför att åtgärder riktas mot just detta, nämligen att hantera efterlevnaden av POPs-förordningen. Vid bristande regelefterlevnad bör det generellt vara en förstahandsåtgärd att utreda varför aktörer t.ex. saknas i avfallsregistret gällande hanteringen av farligt avfall, och varför efterlevnaden av POPs-förordningen är så pass låg. När tillsynsåtgärder har vidtagits och regelefterlevnaden är åtgärdad kan man därefter utreda eventuellt ytterligare förslag som kan öka spårbarheten ännu mer. Det är således inte lämpligt att utöka systemet innan det nuvarande systemet fungerar.

Vi anser att Naturvårdsverkets förslag innebär en onödig överimplementering av gällande lagstiftning när det istället finns alternativa åtgärder som bör riktas mot en ökad regelefterlevnad av befintligt system. Om förslagen genomförs anser vi även att det fortsatt finns stora risker med att de aktörer som väljer att stå utanför systemet idag inte heller kommer att följa de nya reglerna. Gapet mellan de aktörer som vill göra rätt för sig jämfört med de aktörer som aktivt väljer att undgå regelverken riskerar att växa, och det kan leda till en försämrad konkurrens och ännu sämre regelefterlevnad jämfört med dagens situation.

Information om POPs-ämnen bland återvinningsaktörer

Naturvårdsverket skriver också att de uppgifter som nu tillförs är av sådant slag som verksamhetsutövare redan idag känner till, och de skriver även att förslaget enbart tillför en mindre administrativ börda för den som redan hanterar farligt avfall. Vi anser att Naturvårdsverkets bedömning är felaktig. Uppgifter om exakt vilka POPs-ämnen som avfallet innehåller är inte sådant som återvinningsaktörer i dagsläget har kännedom om direkt när avfallet anländer till anläggning.

Ett vanligt arbetssätt är att en avfallsaktör t.ex. får in en elektronikprodukt till anläggningen. Denna kan då förväntas innehålla POPs-ämnen i vissa delar. Efter förbehandling så har elektronikprodukten plockats isär, och delen med potentiella POPs-ämnen hanteras därefter separat. Efter ytterligare ett behandlingssteg så går det sedan att avgöra vilka delar av elektronikprodukten som faktiskt innehåller POPs-ämnen, varpå dessa fragmenterade delar därefter skickas för destruering.

Vid ett vanligt förfarande, där man har god kännedom om avfallets sammansättning görs därför ingen provtagning som skickas till laboratorieanalys, utan detta går istället att avgöra via

behandling på anläggningen. I dagsläget är det därför sällan som våra medlemmar behöver beställa en laboratorieanalys av avfallet, och det är väldigt ovanligt att provta avfallet för att ta reda på exakt vilka POPs-ämnen som avfallet består av. En sådan detaljinformation innebär en mycket mer omfattande analys och administrativ börda. Det innebär dessutom ökade resurser i form av ekonomiska kostnader för provtagning, men det kan även medföra längre ledtider och personalkostnader i behandlingsledet.

För att öka spårbarheten för avfall innehållandes POPs-ämnen föreslår Återvinningsindustrierna som främsta åtgärd att tillsynen ska ges högre prioritet och utökade resurser i Sverige, bland både Naturvårdsverket och landets tillsynsmyndigheter. Se våra förslag under *Generella synpunkter* ovan.

Tidsfrist för rapportering till avfallsregistret

Precis som för spårbarheten för farligt avfall så förslås det att uppgifterna gällande spårbarhet för POPs-ämnen ska läggas in i avfallsregistret inom en väldigt kort tid. Förslaget för POPs-ämnen innebär en inrapportering innan transport påbörjas eller inom 2 arbetsdagar från att avfallet har tagits emot, mäklets, eller handlats med. Enligt ovan resonemang avstyrker vi förslaget om spårbarhet för POPs-ämnen generellt, men vill ändå påpeka att förslaget om inrapporteringstiden för detta är alldeles för kort. Vi hänvisar till vårt svar under rubriken *Tidsfrist för rapportering av spårbarhet för farligt avfall till avfallsregistret* ovan.

Kvartalsvis rapportering av behandlingsresultat

I Naturvårdsverkets framställan finns ett mycket otydligt förslag som verkar ha smugits in i konsekvensutredningen. De menar att den som behandlar icke-farligt avfall idag omfattas av en skyldighet att anteckna och kvartalsvis sammanställa behandlingsresultat, och att förslaget om spårbarhet för POPs-ämnen därför skulle innebära att den kvartalsvisa sammanställningen även ska rapporteras till avfallsregistret.

Återvinningsindustrierna avstyrker detta förslag, eftersom vi anser att det här skulle innebära en stor administrativ börda för återvinningsföretagen. För icke-farligt avfall är behandlingsresultaten sådana uppgifter som inte lämnas över till myndigheterna i dagsläget. Det antecknas enbart internt och kan visas för tillsynsmyndigheten på begäran vid tillsyn. Om återvinningsaktörer ska börja lämna uppgifter om behandlingsresultaten för icke-farligt avfall i avfallsregistret så innebär det en helt ny procedur som skulle innebära en helt ny och utökad administrativ rapporteringsbörda. Det finns heller ingen del av framställan som beskriver syftet med denna utökade rapportering, och vad det skulle få för konsekvenser, varpå vi anser att förslaget är omotiverat. Därutöver finns det ingen definition som anger vad "behandling" innebär i det här fallet. Vi undrar därför vilken typ av hantering som "behandling" avser, och som därför föreslås rapporteras till avfallsregistret?

Följkonsekvenser i form av avfallsbrottslighet

När avfallshantering, av POPs-ämnen i detta fall, innebär mer detaljerad rapportering och kraftigt ökade kostnader så ökar även risken för avfallsbrottslighet. Avfallslagstiftning är komplex lagstiftning för många av landets småföretagare att förstå, och småföretagare har ofta ett större fokus på vilka kostnader som avfallshanteringen innebär. I fall som dessa kan det därför bli enklare för oseriösa aktörer att erbjuda mycket lägre priser för "samma" typ av avfallshantering utan att kunden förstår riskerna med det.

Risken för avfallsbrottslighet försvårar för Återvinningsindustriernas medlemmar som vill göra rätt för sig på både den svenska och europeiska marknaden. När priser dumpas som en följd av

otillåten avfallshantering så försvagas marknaden för seriösa aktörer, vilket i sin tur försvagar svensk konkurrenskraft i stort. Därför är det avgörande att bördan för rapportering och provtagning som läggs på återvinningsföretag är minimala och endast syftar till att hantera relevanta risker.

Stockholm den 10 september 2026

Linnea Steen

Miljöpolicychef, Återvinningsindustrierna